

VILJA-TUULIA
SATU HUOTARINEN
KOSKIMIES

Emilia
Kent

RUNOTYTÖN
TARINA JATKUU

VILJA-TUULIA
SATU HUOTARINEN
KOSKIMIES

Emilia
Kent

RUNOTYTÖN
TARINA JATKUU

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

- s. 37 runon Ripsekäs katkero on kirjoittanut Tuntematon 1800-luvulla,
suom. Suvi Ahola ja Satu Koskimies
- s. 96 runo William Wordsworth, suom. Aale Tynni
- s. 132 runo John Keats, suom. Aale Tynni
- s. 205 runo Alfred Tennyson, suom. Aale Tynni
- s. 283 runo John Keats, suom. Aale Tynni
- s. 293–294 runo Alfred Tennyson, suom. Yrjö Jylhä

© Vilja-Tuulia Huotarinen, Satu Koskimies ja WSOY 2018

ISBN 978-951-0-42922-8

Painettu EU:ssa

Ensimmäinen luku

Rouva Kent.

Nimi oli kirjoitettu kirjekuoren päälle pullein kirjaimin. Postimerkissä oli New Yorkin leima eikä Emilian tarvinnut tutkia käsialaa enempää tietääkseen, kuka kirjeen oli lähettänyt.

Emilia Kent lasi kuoren lipaston päälle vasten sinistä maljakkoa, jossa kukkivat Uuden Kuun vanhasta puutarhasta poimitut syvänkeltaiset ruusut. Hän pyyhkäisi kapealla kädellään pölyä Ruth-tädin lipaston päältä. Sillä nimellä Emilia yhä kutsui tummaa ja jykevää huonekalua, jonka hän ja Teddy olivat saaneet tädiltä häälahjaksi. Lipaston tammisessa pinnassa oli vieri vieressä Emilian maitolasin jättämiä renkaita hänen Shrewsburyssa viettämiensä opiskeluvuosien jäljiltä, tämän Ruth-täti oli pannut merkille, niin että yhtä hyvin Emilia saattoi saada huonekalun omakseen.

Rouva Kent.

Niin, hän se oli. Emilia ei voinut estää huvittunutta virnettä nousemasta kasvoilleen. Kirje oli ohut ja siinä oli kellekterävä kuori, jonka vasempaan reunaan oli piirretty jotain. Emilia kumartui katsomaan tarkemmin. Aivan totta, pieni terhakas koiranpää. Ei epäilystäkään siitä, keneltä kirje oli. Siltä ainoalta ihmiseltä, kenties Ilsen lisäksi, josta ei olisi pelkästään käytännöllistä vaan myös huvittavaa kirjoittaa Emilialle ”rouva Kentinä”.

Emilia ei aikonut avata kirjettä heti. Hän käänsi sille selkäänsä. Hän tiesi, että hänen tulisi kuorruttaa suklaakakku illan vieraita varten, mutta hän kokosi postin ja nojautui pino sylissä lipastoa vasten vihreässä samettimekossaan.

Aution Talon eteishuone, jossa Emilia seiso, vaikutti tilavammalta kuin se todellisuudessa oli, sillä valo lankesi sinne kahdesta suunnasta, sekä koristeellisesta päätyikkunasta että olohuoneen ikkunasta, jonne eteisestä oli suora näkymä. Emilia oli laitattanut ulko-oveen värikkäät lasiruudut. Uuden Kuun suuressa hallissa ne olivat tummanpunaiset, Autiossa Talossa vihreät. Lattialle Emilia oli levittänyt vaalean lankamaton, jonka hän oli ostanut heti häiden jälkeen. Hänestä oli ihastuttavaa elää runsaasti kultaisia muistoja keränneiden tavaroiden ympäröimänä, mutta heti sisään astuessa oli hauska tulla uuden maton tervehtimäksi – sellaisen, jota ei ollut valinnut joku esiäideistä, vaan Emilia itse.

Vaikka tarinoiden viisaiden ja taitavien sankaritarten suodaan vain harvoin olla todella kauniita, on Emiliasta sanottava, että iltapäivän valossa hänen kasvonsa olivat suloiset. Kauneudessa on kysymys vastakohdista, ja Emilian kasvojen viehätysoimaa syvensivät juuri voimakkaat vastavärit. Hänen siniharmaat silmänsä olivat käyneet yhä tummemmiksi, ja korpinmusta tukka oli koottu ylös niin että se paljasti suippomaiset korvat. Esiliinan nauhat repsottivat huolettomasti. Valkoinen ja röyhelöinen kapistus ei oikeastaan sopinut Aution Talon vaatimattomaan maalaiselämään, mutta Emilia oli saanut esiliinan Ilsestä. Ilse oli arvellut, että Emilia tarvitsi *uudessa elämässään* kerroksen ylimääräistä pitsiä.

Hän oli ollut oikeassa.

Posti oli tuonut sanomalehden ja Emilialle osoitetun kir-

jeen lisäksi kolme iloista illanviettokutsua Charlottetowniin, niistä kaksi Teddylle ja yhden heille molemmille, sekä vielä isokokoisen kirjeen, jonka hopeanharmaan kuoren päällä luki Teddyn nimi, lähettäjä ei ollut merkitty.

Teddy Kent kuului saaren suosituimpiin taiteilijoihin, ja pieni talo metsikön reunassa oli nykyään innokkaiden seuraajien silmien alla. Itse asiassa Teddyn nimi tunnettiin jo kaikkialla Kanadassa. Miten monta kertaa Emilia ja Teddy olivatkaan ehtineet huokaista helpotuksesta, että ikivanhat kuuset tarjosivat heille suojaa kukkulan ympärillä! Silti paikan päälle saattoi noin vain vaeltaa taiteenharrastajia Summersidesta, kun Emilia ja Teddy olivat kaikessa rauhassa istuttamassa kukkasiipuleita tai nauttimassa iltateetä omenapuiden alla.

Oli selvää, että kaikki Blair Waterissa tiesivät myös Emiliasta ja Dean Priestistä ja heidän lyhyestä kihlauksestaan, puhumattakaan Teddystä ja Ilsestä ja Perrystä ja koko skandaalista joitakin vuosia sitten, kun Ilse oli jättänyt Teddyn alttarille ja pyyhältänyt autolla tiehensä ”kuin piru valkoisissa enkelin vaatteissa”.

Aluksi väritetyt juorut vaikuttivat elävän pidempään kuin totuus. Ihmiset uumoilivat, että Ilsen ja Emilian välit olivat rikkoutuneet, Ilse vieraili nykyään niin harvoin Blair Waterissa, ja Teddyn arveltiin palanneen Emilian luokse vasta jonkin häpeällisen ja kariutuneen eurooppalaisen rakkausseikkailunsa jälkeen. Tällä kertaa Emilia sivuutti Murrayn ylpeytensä eikä välittänyt paikkansa pitämättömistä puheista, jotka aikaa myöten haaleniivat. Totuus kuului, että Ilse oli lähempänä hänen sydäntään kuin koskaan, ja kirjeet heidän välillään kulkivat tiuhaan.

Taika, joka Emilian ja Teddyn liitti yhteen, oli ihmeellinen ja tosi.

Emilian ja Teddyn häistä oli kulunut viisi kuukautta. Lumimorsian Emilia oli astunut sydäntalvisena sunnuntaina Blair Waterin kirkon käytävää pitkin valkoisia ja hopeisia helmiä mustissa hiuksissaan. Päivä oli ollut kylmä, huurteiset puut kirkon liepeillä juhlavia jäykissä asusteissa, ja varpusia oli hakeutunut kirkon räystäiden lämpöön. Teddy näytti Emilian rinnalla Tuhannen ja yhden yön satujen prinsiltä, hänen silmissään paloi tuli. Emilialla oli yllään morsiuspuku, joka oli Elisabet-tädin määräyksen mukaan valmistettu Charlottetownin parhaassa ompelimossa ja jonka nähtyään Jimmy-serkku oli kuiskannut: ”Avioliiton satamaan tarvitaan melkoinen pääsymaksu!” Himmeän norsunluunvärisenä läikehtivän kankaan valintaan oli Emilia kuitenkin sanonut sanansa, ja helmet hän oli ripotellut tukkaansa itse.

Pienet vihkiäiset olivat tätien mieleen. Jos asiat olisivat menneet toisin, Uuden Kuun Emilialle olisi totta kai pidetty isot ja perinteikkäät häät. Oli kuitenkin niin, että vain muutama vuosi aiemmin Ilsen ja Teddyn häääpäivä oli alkanut suurellisesti mutta päättynyt katastrofiin. Kaikki olivat helpottuneita, ettei sama toistunut, ja Emilia ja Teddy olivat yhdessä silminnähdessä onnellisia.

Vihkitilaisuuden alkua oli tahdittanut hieman epävireisesti puhkua ja pieniä välikiekaisuja päästelevä harmoni. Astellessaan papin eteen Teddyn käsivarteen hennosti nojaten Emilian mieleen oli solahtanut niinkin yllättävä ajatus, että kuulisiko hän enää elämässään erästä tiettyä vihellystä. Jos kuulisikin, ei vihellys olisi sama. Hän oli Teddyn kanssa matkalla kohti – niin, mitä?

Häitä edeltävän yön Emilia oli nukkunut viimeistä kertaa pienessä rakkaassa huoneessaan Uudessa Kuussa. Laura-täti

oli hiipinyt ylös mukanaan korillinen pähkinöitä ja rusinoita, ja he olivat lämmitelleet kylmiä varpaitaan peiton alla lämpöä hohkaavan kuumavesipullon päällä ja jutelleet niin pitkään, että Elisabet-täti oli tuhahdellut heille aamulla. Laura-täti oli vastannut Elisabet-tädille antaneensa Emilialle muutamia neuvoja. Elisabet-täti oli todennut, etteivät sellaiset neuvot ainakaan Laura-tätiä olleet auttaneet, hänhän oli vanhapiika ja sellaiseksi jäisi.

Neljä tuntia myöhemmin Elisabet-täti oli kulkenut Emilian rinnalla kirkkoon. Hän näytti luumunvärисessä silkkipuvussaan oikein juhla-valta, ja jopa liikuttuneelta Emilian ja Teddyn suudellessa toisiaan kirkon portailla. Papiksi oli saatu Joseph Stuart, joka ei ollut sukua Shrewsburyn Stuar-teille, vaan muuttanut kauempaa pohjoisesta. Hän oli hapsottavista puli-songeistaan huolimatta mukiinmenevän näköinen ja häävie-raiden mielestä suustaan hyvä. Niin kuin Wallace-eno vihki-misen jälkeen Uudessa Kuussa järjestetyillä illallisilla totesi: ”Häissä pitää puhua taivaasta eikä helvetistä, ja niinpä ei haittaa ollenkaan, jos pappi itsekin näyttää autuaalta.”

Kun pieni hääseurue oli saapunut kirkolta Uuteen Kuuhun, Ilse oli ryhtynyt tarmokkaasti ja epäkäytännöllisyytensä taita-vasti salaten auttamaan tilaisuuteen Rouvasväen Avun kautta hankittuja palvelustyttöjä ruokailun järjestämisessä. Kuin jon-kin oudon vastaheränneen vaiston ohjaamana hän oli noutanut heti alkuun kaksi kylmäkomeron viileydessä odottanutta, taita-vasti koristeltua kalavatia pöytään, ja tehnyt siten selväksi, ettei hän ollut pelkästään vieraana häissä, vaan osallistui myös niiden järjestelyyn. Pian hän jo oli kantanut käsissään valtaisaan liemi-kulhoa, kynnykseen kompastumatta, eikä hän ollut polttanut sormiaan nostaessaan uunista Laura-tädin valmistamia, herkul-

lisiksi hautuneita ja toinen toistaan tuoksuvampia paistoksia ja juureslisukkeita. Sulavasti Ilse oli väistänyt Elisabet-tädin epäuskoisen katseen ja hymyillyt niin valoisasti jokaiselle sukulaiselle, ettei jäänyt kysymystäkään siitä, etteivätkö alttarilla olisi seisonet ne, joiden nimet oli aikojen alusta samoihin tähtiin kirjoitettu.

Ilse ja Perry oli vihitty kaikessa hiljaisuudessa jo muutamia vuosia sitten. Sen jälkeen he olivat viettäneet pitkän kuheruskuukauden Euroopassa. Heti Emilian ja Teddyn häitä seuraavana päivänä he lähtivät liikkeelle jälleen ja kulkivat pitkän poikin Kanadaa, Ilse esiintyjänä ja Perry työasioissaan. Ilse oli alkanut saavuttaa nimeä katseet vangitsevana näyttämötaiteilijana. Hänelle ennustettiin nousevaa uraa lausujana. Perry Miller ui kuin kala vedessä kaikkialla, missä suuret, innostuneet väkijoukot velloivat ja missä oli mahdollisuus tavata politiikan saralla merkittäviä kykyjä, toisin sanoen sellaisia kuin hän itse.

Ilse, Perry, Teddy ja Emilia. Tänä iltana he tapaisivat pitkästä aikaa kaikessa rauhassa, vain he neljä. Ei ollut vielä varmaa, minne Ilse ja Perry asettuisivat tämän kesän jälkeen. Emiliaa kytty toive, että he jäisivät jonnekin lähelle, mutta hän tiesi, ettei pieneltä paikkakunnalta ponnistettu yhtä helposti korkeisiin asemiin, ja eteenpäin Stovepipe Townin poika tähtäsi. Entä Ilse? Mitä Ilse tahtoi elämältä juuri nyt? Sitä Emilia aikoi häneltä kysyä.

Mutta todellakin. Suklaakakku.

Matkalla kylmäkomeroon Emilia raotti varovasti Teddyn työhuoneen ovea. Teddyn ateljee oli toistaiseksi pieni, mutta he olivat aikeissa laajentaa Autiota Taloa ja rakentaa sen länsipäätyyn siiven. Teddyllä oli tapana maalata myöhäiseen iltaan,

ja jos uudet ikkunat antaisivat etelään, ateljee hehkuisi valossa koko päivän. Metsänraja akileijakujan päädyssä oli tyhjä. Kylällä huhuttiin, että alue myytäisiin pian tontiksi. Sellaisia naapureita kohtaan, joista ei vielä tiennyt mitään, Emilia koki ristiriitaisia tunteita. Välillä häntä pelotti, että tontin ostaisi joku. Välillä hän toivoi, että juuri niin kävisi, ja he saisivat seuraa.

Työhuoneesta ei kuulunut hiiskahdustakaan. Emilia kurkisti sisään ja näki Teddyn tumman hahmon kumartuneena työn ääreen hänelle tyypilliseen asentoon, toinen jalka nojaten vasten toista jalkaa, ja oikea käsivarsi lepäsi pöydän kulmalla. Hän ei liikkunut. Oli siis yksi noita pysähtymisen hetkiä, joita maalatessa tuli. Silloin Teddy jäi tuijottamaan yhtä pientä yksityiskohtaa maalauksessa ikään kuin olisi havahtunut hereille unesta. Emilia rakasti katsella Teddyn tapaa työskennellä.

Tahtoisiko Teddy kenties jo teetä? Emilia sulki oven hiljaa ja riensi takaisin keittiöön – toisinaan hänestä tuntui, että hänen *uusi elämänsä* oli nykyään yhtä rientämistä – ja puhdisti pannun, avasi pellinluukun ja ryhtyi saman tien tekemään tulta uuninpesään. Hän tiesi varsin hyvin käyttäytyvänsä ”kerrassaan pikkuvaimon tavoin”, niin kuin Ilse sanoisi. Emilia tahtoi arvata, ennen kuin Teddy tiesi itsekään, milloin oli oikea aika jättää maalaaminen hetkeksi ja vaihtaa muutama sana keittiöpöydän ääressä.

Oikeastaan Emilialle itselleenkin oli tullut yllätyksenä se, että hän nykyisin heräsi aamulla ennen Teddyä vettä lämmittämään ja puuroa keittämään. Muistikirjat ja kynät odottivat turhaan yöpöydän kulmalla: Emilia työnsi ne sivuun ja muisti hie-man surkuhupaisana entistä itseään, joka heräsi Uuden Kuun aamuyön tunteina neidonhuoneessaan kirjoittamaan kynttilän valossa.

Emilia ei ollut turhaan katsellut Elisabet-tädin säntillistä taloudenpitoa. Hän oli perillä siitä, miten päin pellavaiset, huolella päärmätyt ja pienin koruommelkuvioin somistetut lautasliinat aseteltiin. Edes aamu-unisena hän ei pöytäa kattaessaan unohtanut pujottaa lautasliinoja pieniin hopearenkaisiin, jotka Eva-täti oli antanut heille häälahjaksi. Niihin oli kaiverrettu hienoksi punokseksi koristekirjaimet E&TK. Joskus Emilia pysähtyi tuijottamaan kirjaimia. Eva-tädin mielestä Emilian entisen sukunimen ensimmäinen kirjain olisi varmaan sekoittunut haitallisella tavalla &-merkkiin?

Kun Teddy sulkeutui maalaamaan tuntikausiksi, Emilia ryhtyi kohentamaan kotia. Arkisten askareiden lisäksi huoneissa riitti päivästä toiseen kaikenlaista järjestettävää. Yhtä sun toista puuttui, sillä vähin äänin ja melkein kuin häpeästä kiusaantuneina Emilia ja Teddy olivat eräänä koleana huhtikuisena iltana siirtäneet suuren osan Deanin taloon hankkimista tavaroista Uuden Kuun ullakolle.

Lasiovisen kaapin, kiinalaista posliinia olevan pöytäastiaton ja pyökkipuisen kirjahyllyn he antoivat kuitenkin jäädä aloilleen. Toistaiseksi, niin kuin Teddy ehdotti. Erityisesti kaapin kuljettaminen ulos talosta ei olisi ollut kovin yksinkertaista. Sitä paitsi Emiliasta astiakaappi oli kaunis, se herätti hänessä hieman huvittuneen kaipuun historiallisten kertomusten maailmoihin, loistaviin salonkeihin, joissa romantiikka kukoisti eikä ihmisillä vaikuttanut olevan muuta tekemistä kuin vaihtaa tanssiaisissa keskenään katseita, jotka johdattaisivat heidät tekemään mielettömiä tekoja rakkauden vuoksi.

– Tässä on meidän kirjastomme alku, Tähti, Dean oli sanonut järjestellessään kirjahyllyyän kaukomatkoilta tuomiaan kirjoja. Nyt he olivat Teddyn kanssa alkaneet täyttää hyllyjä oman

elämänsä kirjoilla. Runoja, kertomuksia, kirjallisuudenhistoriaa, kuvataiteen mestareita 1800-luvulta.

Enää Emilia ei ajatellut kirjahyllyä Deanilta perittyinä. Mennyt ei tarvinnut muuttaa, Emilia ja Teddy yksinkertaisesti järjestelisivät sen osaksi yhteistä elämäänsä. He eläisivät tätä hetkeä.

Miten ihana hetki se oli!

– Kutsuitko?

Teddyn pörrötukkainen pää pilkisti ovenraosta. Emilia tervehti häntä huiskauttamalla kättään ja puhaltamalla uunin liekkeihin. Teddy astui hyväntuulisena keittiöön. Hänen perässään juoksivat kissanpennut Willy ja Sally, Uuden Kuun Daffyn jälkeläisiä. Nimet kuulostivat Jimmy-serkun mielestä aivan liian viattomilta noille ”helvetin esikartanon otuksille”, jotka olivat nakerrelleet pienillä hampaillaan rikki Jimmy-serkun puutarhaa varten ostamat arvokkaat siemenpusit.

– Vesi kiehuu pian, Emilia ilmoitti pyyhkäisten otsaansa.
– Toivottavasti en ripsinyt taikinaan liikaa suolaa. Vaahterasiirappi on viime syksyn hyvää satoa, Elisabet-tädin tuliaisia viime käynniltä. Sitä hän ei tuomisistaan koskaan unohda, vaikka muisti näyttää joskus olevan hieman valikoiva.

– Keneltä sait kirjeen? Teddy kysyi ja nyökkäsi lipastolla seisovaa kirjepinoa kohti. Teddytä ei jäänyt mikään huomaamatta, ja tämä oli taiteilijan ominaisuus: panna merkille yksityiskohdat.

– Neiti Royalilta, Emilia sanoi ja otti esiin kerman, jonka kuumentaisi kuorrutusta varten.

– Niinkö!

Teddyn ääni oli yllättynyt, ja hän vilkaisi Emiliaan.

– Sinua hemmotellaan kutsuilla, Emilia jatkoi nopeasti, – ja minäkin sain yhden.

– Sitten minä taidan valita niistä sen tilaisuuden, jonne pääsemme yhdessä.

He laskivat monesti leikkiä siitä, miten suosittu Teddystä oli tullut. Niin suosittu, että leikinlaskun jälkeen Emiliaa joskus kylmäsi. Kuinka monta pitkää iltaa hän syksyn tummetessa vielä istuisi yksin Autiossa Talossa?

Nostettuaan kerman kiehumaan Emilia pesi nokiset kätensä, istuutui pöytään ja siirsi leipäkoria lähemmäksi Teddyä. Teddyllä oli erityinen tapa murennella teelevänpuolikasta pieniksi lohkoiksi. Hän piteli sormiensa välissä vaahterasiirapin tahmauttamaa palasta.

– Neiti Royal, Teddy huomautti, – viehättävä nainen. Mitä asiaa hänellä oli?

– En avannut kirjettä, Emilia vastasi Sallylle, jonka oli nostanut syliinsä, ja nyt syliin pyrki Willykin, nappasi oikein tasullaan Emiliaa säärestä, ja pian silkkisukassa juoksi silmäpako.

Laakeat teekupit oli koristeltu keltaisin kevätesikoin ja ruosteempunaisin köynnösaihein. Tee höyrysi. Lusikat kilahtelivat vaimeasti. Emilia vahti silmä kovana kermaa, ja juuri oikeaan aikaan hän siirsi sen syrjään liedeltä. Teddy kävi läpi kirjeensä ja tutki tarkasti lehtileikettä, joka paljastui hopeanharmaan kuoren sisältä. Emilia huomasi, että Teddy sujautti leikkeen povitaskuunsa.

Sen jälkeen Emilia ja Teddy vaihtoivat muutamia muitakin kodin askareita koskevia lauseita rakastavaisten tapaan. Koko alkanut kevät, heidän ensimmäinen yhteinen keväänsä Autiossa Talossa, Korkean Johnin metsikössä pesintään ryhtyneet linnut ja puutarhasta löytyneet villiomenapuiden taimet, kaikki se tuntui olevan kiinnostavaa, kun siitä saattoi keskustella yhdessä. Luonnon rajaton kauneus huumasi heidät kum-

matkin. Poutapilvien raukeus, sateen kiihkeä soitto herättivät molemmissa ilon ja liikutuksen tunteen. Vaihtuvia vuodenaikojako kohtaan heidän suhtautumisensa oli yhtä aikaa arkista, hellää ja loputonta.

Kupit tyhjenivät hiljakseen, kunnes Teddy nousi ripeästi, silitti Emilian poskea ja sanoi:

– Kiitos taas, kultaseni!

Sen jälkeen ovi sulkeutui ja Teddy oli poissa.

Kas, ei varsinaisesti poissa, mutta saavuttamattomissa. Maa-laamisen pauloissa. Emilia tiesi, mitä se tarkoitti. Samalla tavalla kirjoittaminen oli vienyt Emilian yhä uudelleen ja uudelleen valtakuntaansa, jota hän hallitsi ja jossa hän oli yksin mutta ei koskaan yksinäinen. Siitä tuntui olevan kauan.

Emilia katseli hetken aikaa teeleivän muruja pöytäliinalla. Hän laski Sallyn ja Willyn sylistään, meni eteiseen ja otti Ruth-tädin lipaston päältä käteensä neiti Royalin kirjeen.

Joinen luku

Sinä iltana Tuulen Tyttö oli kujeilevalla tuulella. Nurmelle laskeutuvat varjot leikkivät vihreää vasten ja koivujen lehdet näyttivät siltä kuin ne olisivat juorunneet keskenään, niin vilkkaasti ne lepattivat. Emilia heitti villashaalin hartioilleen ja istahti valkoiselle puupenkille talon eteen apilojen keskelle.

Kauempaa katsoen olisi ollut mahdotonta sanoa, minkä ikäinen Emilia oli. Hän istui kädet polviensa ympärillä, tyttömäisessä asennossa. Tietystä kulmasta nähden hänet olisi kuitenkin voinut kuvitella kymmenen vuotta vanhemmaksi, mitä eivät selittäneet pelkästään juonteet hänen otsallaan. Hänen olemuksestaan vaistosi sisäisen voiman.

Emilian edessä avautui hedelmätarha, joksi hän nimitti talon puutarhaa penkereineen, marjapensaineen ja omena- ja päärynäpuineen. Jimmy-serkku kutsui viljelmiään hedelmätarhoiksi, ja Emilialle oli ollut tärkeää saada Autioon Taloon omansa. Kaukaa kuului meren arvoituksellinen kohina. Se oli ollut Emilialle lohdullinen ääni ja rauhoittanut häntä. Tai ei aivan aina. Oli ollut muutamia talvia – mutta Emilia ei halunnut ajatella niitä enää. Hän oli ollut yksin, synkkä, ja meri oli muistuttanut häntä lakkaamatta siitä, miten kauas se oli Teddyn mukanaan vienyt.

Emilia näytti ättömältä kenties myös siksi, että hän oli elänyt monta elämää. Ensin isänsä kanssa laakson ruskeassa talossa, sitten Uudessa Kuussa, sitten Ruth-tädin luona. Oli elämä ennen ja jälkeen onnettomuuden, jonka seurauksena hän oli

maannut kuukausikaupalla vuoteenomana ja käynyt lähellä kuolemaa. Olivat nekin elämät, jotka hän oli elänyt romaanihenkilöidensä kanssa. Hänen ensimmäinen romaaninsa oli syntynyt kuin iltasatuina Elisabet-tädille, jonka jalka oli poikki ja joka joutui makaamaan sängyssä. Silloin Emilia oli ymmärtänyt syvästi, että kirjalla oli aina syynsä, muukin kuin tulla julkaistuksi. Kirjan täytyi merkitä kirjoittajalleen ainutlaatuista tehtävää. Vain sillä tavalla siitä tulisi lukijallekin tärkeä.

Emilia sulki silmänsä. New York. Kattohuoneisto. Vilkas katu. Emilia saattoi kuvitella neiti Royalin nojailemassa eleganttina kirjoituspöytänsä helisevissä koruissa, pörröisessä aamutakissa ja kullanvärisissä tohveleissa – kultainen väri sopi kiistatta neiti Royalille – ja kiinanpystykorvan leikkimässä neidin tohveleiden tupsuilla.

Ja siinä pöydän ääressä helisevä neiti Royal oli kirjoittanut Emilialle nämä sanat:

Rakas Emilia!

Neiti Royal sanoi yhä vuosienkin jälkeen: *rakas*.

Emilia oli lukenut kirjeen nopeasti ja näennäisen ylimalkaisesti, silmät riviltä toiselle juosten, ja mitä pidemmälle hän luki, sitä voimakkaammin hänen sydämensä pamppaili.

Kaikkea hyvää naimisiinmenosi johdosta... kirjailijakokous New Yorkissa... vasta vuoden kuluttua... sinun osallistumisesi olisi mahdollista... täkäläinen kustannusmaailma... asunnosta ei olisi huolta, Emilia voisi... kotini vierashuone on oikein viihtyisä...

Tässä vaiheessa Emilia oli pudottautunut kirje käsissään nojatuoliin, sen jouset vinkuivat kuin tuoli olisi väkisin pidättänyt itkua.

Tämä ei ollut neiti Royalin ensimmäinen kutsu. Maailman ihmeellisin kaupunki, rahassa ja auringossa kimalteleva metro-

poli! Emilialleko se ei siis ollut kelvannut. Taivaita tavoittelevat pilvenpiirtäjät, kimaltelevana valonauhana loistavat sillat. Kadut ja kulmaukset, joista minkä tahansa takana odotti yllätys, lupaus, uskomaton seikkailu.

Emilia oli valinnut kerran toisensa jälkeen Prinssi Edwardin saaren. Hän oli valinnut ikivanhat kuusikot ja voikukkaniityt, jotka loistivat hänen mielestään kirkkaammin kuin kutsuvimmatkaan parrasvalot. Täällä, pienellä saarella, piilossa läkähdytävältä – niin Emilia arveli – kustannusmaailman kuohulta ja kirjailijakokouksilta hän oli kirjoittanut romaaninsa, puhumatkaan lukuisista runoistaan ja kertomuksistaan, joita hän yhä julkaisi lehdissä. Täällä hän oli kirjoittanut tavalla, johon myös neiti Royal oli viitannut: *Ensimmäistä kirjaasi et olisi voinut kirjoittaa missään muualla kuin saarella.*

Mutta hänen sanoistaan oli kulunut monta vuotta.

Millainen on kirjailija, joka kirjoittaa pilvenpiirtäjän juurella? Ehkä hän näkee pienen kaukaisen taivaanriekaleen jossain korkeuksissa ja kuvittelee tähdet, joita ei koskaan erota, ei yölläkään? Missä on hänen tuulensa ja niittänsä ja päilyvä aallokkonsa?

Ei tietenkään tarvitsisi vielä päättää... valinnat kirjailijakokoukseen osallistujista tehdään vuoden mittaan, mutta olen varma että... viimeisin kirjasi on jo lähetetty raadille, kai suot anteeksi...

Tässä kohtaa Emilia oli pysähtynyt. Hänen niskakarvansa nousivat pystyyn. Neiti Royal oli toiminut hänen selkensä takana ja lähettänyt teoksen raadille. Raati valitsisi kirjailijakokoukseen osallistujat. Totta kai neiti Royal oli tehnyt juuri niin, hän ei ehtinyt odottaa vastausta, hän valmisti tapansa mukaan jo täyttä päätät tietä, jota uskoi Emilian astelevan. Kirjailijakokous. Emilia niiskautti nenäänsä tietämättään täsmäl-

leen samalla tavalla kuin Elisabet-täti. Emilian kirjoittamiselle omistettu pyhäkkö oli salainen saari, jonne kenelläkään ei ollut veyneyhteyttä. Kirjailija puhui kirjoittamisestaan kirjansa kautta. Kuinka muuten hän osaisi puhua! Tai tahtoisi.

Puna kohosi Emilian poskille, kun hän oli jatkanut lukemista:

Luonnollisesti vain, jos Emilia saapuisi... kiehtova kirjailija pikkusaarelta.

Kiehtova kirjailija pikkusaarelta.

Pikku. Kiehtova pikkukirjailija. Pikkukirjailija pikkusaarelta.

Totuus oli, että Emilian teokset eivät olleet koskaan olleet myyntimenestyksiä, vaikka esikoiskirja olikin saavuttanut mainetta ja tuonut Emilialle aluksi taloudellista turvaa.

Kirje oli painanut Emilian sylissä kuin kivi ja Emilia oli katsellut ikkunasta, miten tuuli huojutti rajusti pihapoppelin lehvästöä. Tuulen Tyttöä ei silloin vielä näkynyt, se oli saanut myrskyvaroituksen. Ruudun kuvajainen lattiassa väreili levottomasti, ja Emilian pään läpi oli lennähtänyt outo ajatus.

Jos Dean olisi istunut Emilian vieressä, hän olisi kysynyt tältä neuvoa, katsonut tuttuihin paljon nähneisiin silmiin, joiden katseen edessä hän oli tuntenut itsensä niin usein hämmentyneeksi ja araksi.

Mutta ei, tietenkään ei. Deanin polut olivat nyt toiset, hän oli kuulemma asettunut pysyvästi Eurooppaan. Dean ei enää koskaan istuisi hänen vierellään tarinoimassa eikä myöskään arvioimassa Emilian käsikirjoituksia eikä siis missään tapauksessa olisi sanomassa, mitä hänen nyt tulisi neiti Royalille vastata.

Sitä paitsi: olisiko Dean puhunut totta?

Vasta liian myöhään Dean oli tunnustanut, että Emilian valmiiksi saama käsikirjoitus, jonka hän antoi Deanin lukea, oli

sittenkin ollut hyvä. Silloin aiotusta romaanista oli ollut jäljellä enää kasa tuhkaa Uuden Kuun takassa, ja kihlasormus oli jättänyt Emilian nimettömään kylmän renkaan.

Emilia avasi silmänsä kuultuaan huudahduksen. Tulipunaisesta mekosta ei voinut erehtyä. Ilse saapui tohtori Burnleyn talolta, peltojen poikki. Peltojen poikki, tosiaan. Ellei Emilia aivan väärin nähnyt, juuri nyt Ilse kannatteli hameenhelmojaan polvien korkeudella ja loikkasi puron yli.

– Näytät erityisen viehättävältä kauhistuneena, Emilia! Ilse nauroi.

Tästä iloisesta, kaikuvasta naurusta hänet tunnettiin.

Ilse. Ei ollut ketään toista samanlaista. Hänen kullanväriset hiuksensa oli sidottu kuohkeasti niskaan päälle. Korville pyrkivien kiharoiden väliin oli aseteltu yksi muhkea kanadanruusu. Hänellä ei ollut päällysviittaa punaisen mekkonsa suojana, näytti siltä kuin hän olisi lähtenyt vain yksinkertaiselle iltakävelyille, mikä miellytti Emiliaa. He eivät olleet tavanneet moneen kuukauteen, ja jos Ilse olisi saapunut tietä pitkin kaikessa rauhassa sipsutellen ja puettuna kerroksittain kuin viralliselle vierailulle, Emilia olisi tuntenut kohtaavansa toisen Ilsen.

Käsivarrellaan Ilse keikutti koria, jonka päälle oli laskostettu punapilkullinen liina. Se olisi voinut tarkoittaa, että Ilse toi mukanaan leipomuksia. Syöksyttyään halaamaan Emiliaa hengästynyt Ilse kuitenkin veti korista liinan alta kirjan ja laski sen muitta mutkitta Emilian syliin. William Shakespearen *Sonetit*.

– Tällä teoksella minä vaivaan pieniä aivojani. Hohhoijaa, kyllä on Luoja minulle kohtalon antanut, Ilse sanoi, heittäytyi istumaan penkille Emilian viereen, risti kätensä rinnan päälle ja näytti selvästi tyytyväiseltä sekä aivoihinsa että kohtaloonsa.

– Sinä saat lukea ja lausua runoja päivästä toiseen. Moni pitäisi sinua onnentyttönä, Emilia sanoi ja pelasti kirjaparan putoamasta nurmikolle.

– Hulluna ne pitävät. Suurin osa isän puolen sukulaisista ei ole vielääkään käsittänyt, mitä teen työkseni. Tietenkin ne syyttävät kaikesta isää. Hän se kasvatti minusta vapaa-ajattelijan, niin että otan vapauksia siinä ja tässä. Tiedätkö, tuon Shakespearen lausuminen ei ole kovin yksinkertaista, Ilse sanoi ja sipaisi tuomaansa kirjaa, jonka Emilia oli nimisivut silmätyään laskenut kunnioittavasti puutarhapöydälle. – Sonetin säkeet, joita on neljätoista, on niin ovelasti riimitetty, että varmasti vanha rakas herra Carpenterkin on niitä eläessään ihmetellyt ja kiskaissut päästään muutaman hiustupon! Lausujan on oltava varuillaan, ettei pitkästytä kuulijoita. Heittelen niille palkintoja: kuules, miten tämäkin sana rimmasi tuohon kahden säkeen takaiseen noinkin hyvin. Mutta Emilia! Se kaikki on niin ihanaa! Rakastan ihmisiä. Etenkin silloin, kun he taputtavat minulle. Minä saan aplodeista tulta, oikein liekehdin, ja kun käväisen kulisseissa, kuulostelen, vieläkö siellä taputetaan, vieläkö menen kumartamaan. Jos taputukset yltyvät, annan täydestä sydäimestäni muutaman lisärunon!

Ilse viittilöi innokkaasti käsillään ja piirteli ilmaan kaaria ja kiemuroita. Hänen puheessaan oli lämmin sointi, hänen äänensä tuntui hehkuvan kuin hänen punainen mekkonsa. Kaikki sopi erikoisella ja jännittävällä tavalla yhteen, kun Ilseä katsoi, edes ruusu hiuksissa ei olisi voinut olla hiukkaakaan pienempi.

– Sinä et pitkästyttaisä kuulijoita, vaikka lukisit ääneen almanakkaa, Emilia sanoi. – Tule, mennään sisään, keittiön pöydällä on sattumalta odottamassa pieni kakku.

– Älä vain sano, että sinulla on kylmä, Ilse sanoi ja nykäisi Emilian villashaalia. – Sinä vanhanaikainen olento, ei tällaista paksua villaa keritäkään muualta kuin Jimmy Joe Bellin lihavista ja äänekkäistä lampaista. Lupaathan, että tulemme takaisin ulos ja syömme täällä. Missään ei kevät tuoksu niin kuin vanhassa rakkaassa Blair Waterissa. Olkoonkin, että Jennie Strangin isä, Abraham Strang, ajaa pelloilleen... no, tiedät kyllä mitä. Kiitos, kyllä minun vatsaani kakkua mahtuu. Isä sanoi viimeksi tänään, että harvoin näkee naisen syövän noin hyvällä ruokahalulla. Oikein paha tekee, jos näen ystävättärien nirpivän annoksistaan hädin tuskin havaittavia suupaloja. Jostain syystä juuri Montrealissa naiset ovat oppineet tässä asiassa erityisen huonoille tavoille.

– Montrealista puheen ollen, Emilia sanoi ja astui Ilsen edellä eteiseen, jonne tulvi heidän mukanaan sangollinen ilt-auringon kultaa, – missä Perry on?

– Hän on pian täällä. Hän pääsi Blair Wateriin vasta joitakin tunteja sitten ja jäi isän vierassohvalle nokkaunille, kun lähdin luoksesi. Entä Teddy?

Perry Miller, entinen lukion ansiomerkin saaja, oli tätä nykyä lakimies ja poliitikko, mikä saarella hyvin tiedettiin. Opettaja Carpenterin lahjakas nelikko oli nuoresta iästään huolimatta niittänyt sekä kunniaa, mainetta että jonkin verran mammonaakin. Vanha opettaja ei ollut ehtinyt nähdä oppilaidensa menestystä, ei edes Emilian esikoiskirjaa. Hänen haudallaan kukkivat neilikat, horsmat ja päivänkakkarat, ”kaiken maailman roska-kasvit”, niin kuin Elisabet-täti sanoi, mutta Emilia tiesi paremmin. Herra Carpenter oli halunnut tulla haudatuksi luonnon keskelle, ja niin oli myös tapahtunut. Eräänä noista huonoista aamuistaan, jotka sangen usein ajoittuivat maanantaipäiviin, hän

Kahden Runotyttö-fanin unelmasta syntyi helmi kaikille Runotyttöjen lukijoille.

Sukupolvi toisensa jälkeen on ihastuneena lukenut kanadalaisen L.M. Montgomeryn Runotyttö-kirjoja. Viimeinen niistä päättyi Emilian aikuiselämän kynnykselle.

Minkäläinen olisi Uuden Kuun Emilian tulevaisuus? Emilia ja Teddy Kent ovat vihdoin saaneet toisensa. Teddy näyttää mainetta kuvataiteilijana – vaan miten etenee Emilian oma kirjailijanura esikoisteoksen jälkeen, tietääkö leimahdus yhä paikkansa? Entä mitä haluaa yllätysvierailulle saapuva Dean Priest?

Näillä kysymyksillä leikittelivät kirjailijat Vilja-Tuulia Huotarinen ja Satu Koskimies, jotka lapsesta asti ovat rakastaneet Runotyttöjä. Fanifiktiosta syntyi kokonainen romaani. *Emilia Kent* – jatko-osa ja kunnianosoitus Runotyttö-romaaneille – on myös uusia sukupolvia vahvasti koskettava teos, jossa kirjailijaksi kasvava nuori nainen etsii itseään puolisona ja omaa tietään taiteilijana.

